

[Erik Andersen (Fr.borg amt.)]

forud vil få i henhold til handelsministerens forslag, der dermed bortfalder.

Fondens aktiekapital vil i 1981 kunne udgøre omkring 10 pct. og i 1986 omkring 35 pct. af selskabernes samlede aktiekapital. Det foreslås, at lønmodtagerkapitalen ikke kan forøges ud over 50 pct.

Gennemførelsen af økonomisk demokrati vil betyde vidtgående ændringer i samfundets magtstruktur. Lønmodtagerne vil som medejere blive stærkere placeret og demokratiet udvikles og udvides til et virkeligt nærdemokrati. Denne udvikling må foregå skridt for skridt. Regeringens lovforslag er det første skridt på den rigtige vej til økonomisk demokrati og derfor måske også det største og det vanskeligste.

Simonsen: Debatten omkring økonomisk demokrati skal nu åbenbart føres under en ny overskrift: lønmodtagernes medejendomsret. Man kan da i hvert fald fastslå, at der ikke i regeringen er mangel på forjættende udtryk. Men selv det bedste varenavn eller den mest iøjnespringende etiket kan heldigvis ikke skjule en vares dårlige kvalitet. Og når man skal analysere indholdet af den vare, der søges solgt under navnet lønmodtagernes medejendomsret, er det svært at finde ingredienser, der ikke giver anledning til alvorlige reklamationer.

Studerer man opinionsundersøgelser — og det gør regeringen vel også — får man heller ikke just indtryk af, at befolkningen står i kø for at modtage tanker af den karakter, som er indeholdt i regeringens forslag. Hvorfor forholder det sig nu sådan? Vel først og fremmest fordi alle mulige ingredienser: tvangsopsparing, lønskat, ejendomsret, centraldirigering, nærdemokrati, indkomstudjævning osv., er blandet sammen på en måde, der vil gøre selv den mest spændende grydeklare ret uspiselig.

Arbejdsministeren nævner i sin fremsættelsestale, at forslaget vil virke som en saltvandsindsprøjtning på dansk erhvervsliv. Man må nok spørge hvordan. Mig bekendt har erhvervslivet ikke bedt om saltvandsindsprøjtninger, hvis indhold består i tvangsafståelse af midler, og lønmodtagerne har ikke ytret ønske om at afgive dispositionsretten over andelen i fremtidens kapital-

vækst med adresse til Lønmodtagernes Investerings- og Udbyttefond.

Regeringen, socialdemokratiet og LO har i hele debatten omkring økonomisk demokrati befundet sig i en konfliktsituation. På den ene side har man ønsket at nå frem til en centraldirigering af kapitalen, og på den anden side har man gennem fondsbeviser og påstande om, at midlerne skulle blive i virksomhederne, søgt at give det udseende af nærdemokrati. I den opstilling, der findes i bilag 1 til lovforslaget, anfører regeringen nu selv, at ca. 80 pct. af midlerne går til den centrale fond. Vi tror nemlig ikke på, at der er så mange virksomheder, der frivilligt vil tage imod, og derfor opererer vi med de tal, hvor der er tale om, at virksomhederne skal tvangsafstå. Samtidig må det da også understreges, at de resterende 20 pct., som tvangsanbringes i aktieselskaber med over 50 ansatte, jo placeres i aktier, der ejes af fonden. Medarbejderne i det enkelte aktieselskab mærker således overhovedet intet til, hvorvidt overskuddet i virksomheden, hvor de er ansat, er stort eller lille. Der er i så henseende overhovedet ingen motive-rende faktorer.

Den centrale fond og dermed centraldirigering er således en ubetinget realitet. I 1983, når ordningen efter forslaget skal være fuldt udbygget, drejer det sig om ca. 37 milliarder kr., stigende med 10-11 milliarder kr. pr. år i de nærmeste år. Det er ikke småpenge, det drejer sig om.

I det konservative folkeparti har vi igen mange år fastholdt, at vi hverken ønskede et statskapitalistisk samfund eller et storkapitalistisk samfund, men derimod et samfund, hvor de enkelte borgere ejede værdierne. Af de to onder storkapitalisme og statskapitalisme har regeringen med sit forslag valgt dem begge. Den centrale fond er nemlig både statskapitalisme og storkapitalisme.

Med den centrale fond er ØD blevet en ideologisk kamp om vældige kapitaler i stedet for spørgsmål om den enkeltes forhold til egen arbejdsplads. Fonden påtager sig det økonomiske ansvar, og dermed forsvinder det engagement, der skulle være formålet, det nære arbejdsmiljø, virksomhedens og de ansattes trivsel.

Den centrale fond vil betyde, at virksom-